

Kyläsuunnitelmasta hyötyä kylälle ja kunnalle

MIIA HIETANIEMI

TOIMINNANJOHTAJA
ETELÄPOHJALAISET KYLÄT RY

Eteläpohjalaiset Kylät

Eteläpohjalaiset Kylät

- ❖ Yksi Suomen 19 maakunnallisesta kyläyhdistyksestä, perustettu 1995
- ❖ Kylien alueellista edunvalvontaa ja yhteistyötä
- ❖ www.epk.fi

- Kyläsuunnittelulla kohti
maaseutukuntien
muuttovoittoa!

Rakenteet kylien ja kunnan vuoropuhelulle

Kylien yhteinen tulevaisuussuunnitelma

**Yhteinen tahtotila kunnan kehittämisestä:
Tulevaisuussopimus**

Suomen Kylät
Finlands Byar

Tulevaisuusopimushanke – kevään tapaamiset

Aika	Sisältö	Paikka
Ti 27.1.	Yhteistyöllä tulevaisuuteen	Valtuustosali
Ma 2.3.	Tulevaisuustyöpaja	Kauhajoen kyläkoulu
Ti 24.3.	Kyläsuunnittelun 1. työpaja	Hellanmaan kyläkoulu
To 9.4.	Kyläsuunnittelun 2. työpaja Kyläpolku-työkalu	Karhunkylä, Männikön koulu
Ma 27.4.	Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet osana kylien tulevaisuustyötä	Teknisen toimiston 2. kerros, kulku B-ovesta, Poutuntie 8 ja Teams
Ti 28.4.	Lapuan kyläfoorumi	
Ti 19.5.	Yhteinen kyläsuunnitelma - Työpaja	

LAPUA

KUN VOIT VALITA *kaiken*

Lapuan kylien tapaaminen

Satu Kankare, Kaupunginjohtaja 27.1.2026

Onnen resepti

LAPUAN STRATEGIA 2023-

LAPUA

VISIO:

hyvinvoiva,
öllinvoimainen
ja kasvava Lapua

TAVOITTEET:

- hyvinvoinnin lisääminen
- kasvun varmistaminen
- talouden tasapainon ylläpitäminen

TAPAMME TOIMIA:

- osallistamme
- toimimme oikea-aikaisesti ja avoimesti
- kehitämme, uudistamme ja ylläpidämme
- innovoimme kokeilevasti
- verkostoidumme ja teemme yhteistyötä tavoitteellisesti

TOIMINTAMME PERUSTANA:

- kannustava ja innostava ilmapiiri
- arvostava ja asiakaslähtöinen asenne
- vaikuttavat, tehokkaat ja laadukkaat palvelut

TULEVAISUUDEN SKENAARIOT:

- digitaalisuus ulottuu kaikkialle
- yhteisöllisyys kaupungin veto- ja pitovoiman kärkenä
- kestävä kehitys innovaatioiden ajurina

LAPUAN LUPAUKSET:

- voimaa kulttuurista ja liikunnasta
- tekevälle töitä, työlle tekijöitä
- turvallinen tulevaisuus
- kaikille sopivaa asumista
- terveet ja hyvinvoivat kasvu- ja oppimisympäristöt
- tänään hyviä ja huomenna vielä parempia
- innostavaa yhteistyötä onnistuen
- kaikkia ja kaikkea kunnioittaen

#hyviävuttisalapualta
#vahvuutenavälittäminen

Hyvinvoiva, elinvoimainen ja kasvava Lapua – strategian poiminnat, jotka tukevat tulevaisuussopimus-hanketta

- Tavoitteet
  - Hyvinvoinnin lisääminen
  - Kasvun varmistaminen
- Tapamme toimia
  - Osallistamme
  - Kehitämme, uudistamme ja ylläpidämme
  - Innovoimme kokeilevasti
  - Verkostoidumme ja teemme yhteistyötä tavoitteellisesti
- Lapuan lupaukset
  - Kaikille sopivaa asumista
  - Innostavaa yhteistyötä onnistuen

=> Yhteisöllisyys kaupungin veto- ja pitovoiman kärkenä

Tulevaisuussopimus-hankkeen yhtenä pilottikuntana Lapua

- Hanke jatkuu vuoden 2026 loppuun.
- Hankkeen tavoitteena on, että kylien kehittämissuunnitelmat kytetään osaksi Lapuan kaupungin strategista suunnittelua ja päätöksentekoa.
- Hankkeen tuloksia hyödynnetään Lapuan kaupungin strategiatyössä (Strategia 2027-)
- Hankkeessa Lapua on mukana kehittämässä kylä-kunta –yhteistyötä alueellaan ja ottaa kylät mukaan kunnalliseen strategia- ja toimintaohjelmatyöskentelyyn kokeillen rohkeasti uusiakin toimintatapoja.
- Hankkeessa onnistutaan, kunhan projektiin saadaan mukaan motivoituneita toimijoita niin kylistä kuin kunnasta.

=> Hankkeen onnistuminen on kiinni meistä kaikista – Tehdään innostavaa yhteistyötä onnistuen!

Kyläsuunnitelma ei ole irrallinen suunnitelma

Kyläsuunnittelun tulee olla tiivis osa ja osallistamisen keino kohti kaupungin/kunnan strategian valmistelua

Kyläsuunnitelmaan valitut tavoitteet vaativat vuoropuhelua ja yhteistyötä

- Mihin voidaan vaikuttaa kylällä itse?
- Mihin voidaan vaikuttaa yhdessä kunnan kanssa?
- Mihin voidaan vaikuttaa ylikunnallisesti eri toimijoiden kanssa?

VIRTAA UUSISSA UOMISSA

Monipuolinen, muutosjoustava alue, jossa Innostutaan ja Innostetaan. Ideat ja teot virtaavat, uusia uomia rakennetaan yhteisvoimin.

Onnen resepti

LAPUAN
STRATEGIA
2023-

LAPUA

VISIO:
Hyvässä,
edustavassa
ja keuhassa Lapua

TAVOITTEET:

- tyvivoimin läiskäinen
- kaupun omistaminen
- talouden taapenan ylläpitäminen

TAPAMME TOIMIA:

- osallistaminen
- tuntemme oikea-aktiivisesti ja avoimesti
- kaikkien, uudistaminen ja viisäminen
- innovoimme kokeilevasti
- verkostuamme ja teemme yhteistyötä tavoitteellisesti

TOIMINTAMME PERUSTANA:

- läsnäolo ja monipuolisuus
- arvostava ja asiakaslähtöinen asenne
- vaikuttavat, tehokkaat ja laadukkaat palvelut

TULEVAISUUDEN SKENAARIOT:

- digitaalinen uusia kokeilemista
- yhteisöllisyys kaupungin veto- ja pitovoiman lähtökohdalla
- kestävä kehitys innovaatioiden avulla

LAPUAN LUPAUKSET:

- voimakas kulttuurista ja liikunnasta
- keuhassa töitä, työtä tekijöitä
- turvallinen tulevaisuus
- kaikki lapuolaiset osuilla
- terveiset ja hyvinvointitietoa
- ja oppimismäärät
- lapsien työtä ja huomiota
- vielä parempaan
- innovaatiota yhteistyötä onnistuen
- kaikkia ja kaikkea kunnioittain

Hyvinvointipolitiikka

Perustamiskokouksen

Etelä-Pohjanmaan liitto

Huomisen lakeus – Maakuntastrategia.

B:134, julkaisu vuosi 2025

ISBN 978-951-766-485-1 (verkköjulkaisu), ISSN 2670-2266

www.eplitto.fi

Kyläsuunnitelma huomioi muut suunnitelmat

- [Strategia - Lapuan kaupunki](#)
- [Maakuntastrategiasta ”Huomisen lakeus”](#)
- [Suomalaisen maaseudun kehittämistä ohjaava CAP-suunnitelma](#)
- [Leader Aisaparin strategia](#)

Missä vaiheessa yleensä
heräämme vaikuttamaan
päätöksiin?

Lapuan valtuusto otti aikalisän koulukiistoihin: Männikkö ja Kauhajärvi säilyvät, kunnes koko kouluverkko on käyty läpi

Lapuan kaupunginvaltuusto äänesti kouluasiasta. Keskustan valtuutettu Jesse Häyhän esitys kouluverkon ottamisesta tarkasteluun voitti.

Viime joulukuussa tehdyn linjauksen mukaan Männikön ja Kauhajärven koulut olisi lakkautettu niiden oppilasmäärän laskiessa vähimmäisrajan alapuolelle. Kuvituskuva. Kuva: Yle/Madeleine Boström

HANNE LEIWO

8.12. 20:25 · Päivitetty 8.12. 20:40

<https://yle.fi/a/74-20198595>

LAPUA

TULEVAISUUDEN PALVELUVERKKOA KEHITETÄÄN KUULEMALLA PERHEITÄ JA OPETUKSEN AMMATTILAISIA

20.3.2026

Kaupunki toteuttaa parhaillaan laajaa kuulemista, jotta päätöksenteon tueksi saadaan mahdollisimman kattava kuva perheiden arjesta ja opetuksen asiantuntijoiden näkemyksistä. Kyselyt ovat osa kaupunginvaltuuston asettamaa tavoitetta laatia kokonaisvaltainen arvio perusopetuksen palveluverkon toimivuudesta, tasapainosta ja tulevaisuuden tarpeista.

www.lapua.fi Etusivu / Uutisia / [Tulevaisuuden palveluverkkoa kehitetään kuulemalla perheitä ja opetuksen ammattilaisia](#)

Työpajoissa kertynyttä materiaalia hyödynnetään kyläsuunnittelussa

---

Osallistujina hankkeen työpajoissa

- Viranhaltijat
- Luottamushenkilöt
- Kyläaktiivit
- Monipaikkaiset
- Maaseudun yrittäjät
- Muutoin asiasta kiinnostuneet
- Kauhajärvi
- Hirvijoki
- Karhunkylä (Haapakoski ja Männikkö)
- Ritavuori
- Sydänkylät (Tiistenjoki, Lakaluoma, Ylikylä)
- Alanurmo
- Ruha
- Mustamaa
- Hellanmaa
- Pouttu

Kylät ja kunta haluavat kokoontua työpajoihin yhdessä

Synergia

Innostusta
samoihin
asioihin

Uusia
näkökulmia

Yhteisöllisyys
lisääntynyt

Yhteisiä
kehittämistarpeita

Uudenlaisia
toimenpiteitä

Myönteisyys
vahvistunut

Tulevaisuusvaltaa

Täysin
uudenlaista
yhteistyötä

Kerro onnistumisesta – Mikä toimii kylä-kunta yhteistyössä?

- Yhteisöllisyys (14 vastausta)
- Koulut (12 vastausta)
- Vuoropuhelu (7 vastausta)
- Yhteistyö (4 vastausta)
- Avustus (4 vastausta)
- Strategia (2 vastausta)

Mitä haluaisit vahvistettavan kylä-kunta yhteistyössä?

- Osallistaminen (16 vastausta)
- Jalkautuminen (10 vastausta)
- Palvelut (6 vastausta)
- Tasavertaisuus (5 vastausta)
- Markkinointi (5 vastausta)
- Tiedottaminen (3 vastausta)
- Tapahtumat (1 vastaus)

Mitä jos..

- ❑ **Lasten ja ikäihmisten päivähoito yhdistetään saman katon alle kylällä**
- ❑ **Kahvila/kauppa/kioski perustetaan kylälle**
- ❑ **Isommista kouluista tuotaisiin oppilaita kyläkouluun**

Kylien visioissa

- ❑ Vahva tahtotila pitää huolta eri ikäisistä ja uusista asukkaistaan
- ❑ Tulevaisuus vahvan yhteisöllisyyden ympärille rakentuneena
- ❑ Monipuoliset palvelut

Kylään on muuttanut lisää asukkaita, asutus nykyisestään on keskittynyt enemmän kyläkeskuksen muotoiseksi koulun ympäristöön ja yhteisöllisyys on vahvistunut. Kylän yritykset ovat kasvaneet ja niissä on lisää työpaikkoja. Kylässä on enemmän palveluita kaiken ikäisille. Kylällä on kokoontumispaikkoja ja tapahtumia. Hellanmaalla on mahdollisuus päiväkotipaikkaan ja käydä koulua. Kylällä on hoivaa iäkkäille. Kyläkauppa jatkuu ja samaan yhteyteen on tullut kahvila.

”Emme voi täysin ennustaa tulevaisuutta, mutta se miten siihen suhtaudumme, miten siitä puhumme ja mihin uskomme, vaikuttaa valintoihimme.”

”Toivotut tulevaisuuskuvatkin voivat olla mahdollisia, kun ryhdymme toimiin visiota kohden.”

Muutoksen tekeminen kolmesta näkökulmasta

- Mitä, jos isommista kouluista tuotaisiin oppilaita kyläkouluun?

1. Teko, joka vaikuttaa käyttäytymiseen ja toimintaan?

Asukasosallisuus ennen päätösesitysten valmistelua, Kokoonnutaan (viranhaltijat, luottamushenkilöt, ammattilaiset, kyläläiset) ideoimaan koulun jatkuvuutta avoimesti > uusien vaihtoehtojen mahdollisuus!

2. Teko, joka vaikuttaa rakenteisiin?

Kuntarajat ylittävä koulunkäynti?

Vähenisikö tarve pienluokkapaikkoihin, jos olisi mahdollisuus siirtyä pienempään luokkaryhmään toiseen kouluun?

Koulumatkatuki ulottuisi muuhunkin kuin lähikouluun, myös eri kuntaan

Valtionosuudet kunnalle oppilasmäärien mukaan?

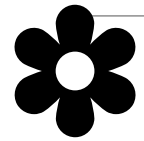
3. Teko, joka vaikuttaa asenteisiin?

Uusien ratkaisujen etsiminen yhdessä

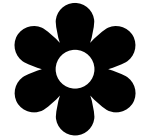
Kylän kehittäminen on kunnan kehittämistä

Hankkeen kyläsuunnittelun saavutuksia jo

Kylä-kunta-vuoropuhelu vahvistunut – asukkaan äänen kuuluminen

Kylä- ja asukasyhdistysten pj ja viestintävastaavien
whatsapp-ryhmät > Kylien tapahtumista tehdään vuosikello

Kaupungin perhepäivähoidon jatkuvuuden turvaaminen kylällä

Tulossa kylien yhteinen asukaskysely kyläkohtaisen tiedon
keräämiseen

Kiitos

Miia Hietaniemi

Toiminnanjohtaja

Eteläpohjalaiset Kylät ry

miia.hietaniemi@epk.fi

p. 045 7835 2625

www.epk.fi

